

GRUPA a III-a: clasele de liceu

Instrucțiuni: Încercuți litera a), b) sau c) corespunzătoare unui singur răspuns corect pentru fiecare întrebare de mai jos. Dacă greșiți răspunsul, solicitați un nou formular. Predați profesorului supraveghetor foaia cu întrebările și răspunsurile încercuite de voi. Cereți ca pe foaie să fie notate ora și minutul predării lucrării.

1. Să presupunem că Parlamentul ar adopta o lege prin care s-ar reintroduce pedeapsa cu moartea în România. Această lege:

- a) Va fi neconstituțională, deoarece Constituția interzice pedeapsa cu moartea;
- b) Ar fi valabilă dacă au votat-o majoritatea parlamentarilor;
- c) Ar trebui aplicată imediat de către judecători.

2. Legea arată care este durata actuală a învățământului general obligatoriu în România. Potrivit reglementărilor în vigoare, elevul trebuie să urmeze obligatoriu:

- a) Inclusiv clasa a X-a, apoi poate părăsi sistemul de învățământ;
- b) Inclusiv clasa a XII-a;
- c) Toate clasele până când împlinește vârsta de 16 ani, aceasta fiind cea la care se poate angaja legal în câmpul muncii, apoi poate părăsi sistemul de învățământ.

3. O școală dorește să instaleze camere de supraveghere video în sălile de clasă. Care este condiția legală obligatorie, conform actualelor reglementări?

- a) Este suficientă decizia unilaterală a directorului școlii;
- b) Este necesar acordul a jumătate plus unu din numărul elevilor majori, părinților pentru elevii minori și al salariaților școlii (cu excepția școlilor cu violență gravă);
- c) Camerele pot fi instalate doar dacă toți părinții își dau acordul scris în prealabil.

4. Un elev postează pe contul privat de Instagram afirmații jignitoare și neadevărate despre un profesor. Care dintre următoarele afirmații este adevărată?

- a) Cât timp contul este privat și dacă profesorul nu este printre urmăritorii săi, elevul poate spune ce dorește, fiind protejat de libertatea de exprimare;
- b) Dacă profesorul va demara vreo acțiune, elevul și părinții săi vor putea invoca drept scuză faptul că orice corespondență a unei persoane este privată și nu este în regulă să ajungă la cunoștința unor străini;
- c) Profesorul poate da în judecată elevul pentru a obține o sumă de bani ca daune morale pentru rușinea îndurată.

5. Părinții unui elev vor să îi motiveze absențele pentru 5 zile (echivalent a 35 de ore) din motive personale. Care este limita legală anuală pentru astfel de motivări?

- a) Maxim 20 de ore pe modul;
- b) Maxim 40 de ore de curs pe an școlar;
- c) Exact 35 de ore, condiția fiind să se depună o cerere scrisă.

6. Dacă un elev de liceu este surprins copiind la un examen, care este nota pe care o va primi?

- a) Nota 1 la lucrare;
- b) Nota 4, cu drept de reexaminare în sesiunea de corigențe;
- c) Se scade nota la purtare cu un punct, iar lucrarea este anulată.

7. Un elev de clasa a opta a adus în clasă o sticlă cu benzină și i-a dat foc, rezultând rănirea a doi colegi și distrugerea mai multor bănci și scaune. În timpul anchetei școlare a amenințat că va mai repeta fapta. Poate fi exmatriculat?

- a) Da, căci faptele sale constituie abateri foarte grave, iar prezența elevului în școală este un pericol pentru elevi și profesori;
- b) Nu, doar elevii din învățământul liceal și postliceal pot fi exmatriculați;
- c) Nu, mai întâi se aplică o sancțiune mai puțin severă, și numai în caz de repetare se poate dispune exmatricularea.

8. Un tânăr de 15 ani asistă la o infracțiune. El este chemat ca martor la poliție. Are acesta obligația legală de a jura că va spune adevărul, înainte de audiere?

- a) Nu, cine are vârsta sub 18 ani nu depune niciodată jurământ;
- b) Da, minorul peste 14 ani trebuie să jure în mod solemn că va spune adevărul, iar dacă este credincios să pună mâna pe Biblie sau Coran;
- c) Jurământul este opțional și se face doar dacă minorul este însoțit de părinți.

9. Un elev de 13 ani sparge anvelopele de la roțile mașinii unei profesoare. Cine suportă consecințele pentru fapta sa?

- a) Elevul răspunde penal, deoarece a săvârșit infracțiunea de distrugere;
- b) Părinții vor suporta cheltuielile de reparare a mașinii;
- c) Părinții vor avea dosar penal pentru fapta de distrugere.

10. Un elev este indisciplinat în timpul orei și refuză să înceteze cu gălăgia. Profesorul îl poate:

- a) Trece absent în catalog pentru acea oră;
- b) Trimite în „camera de disciplină” („spațiu de reflecție”) sub supraveghere, fără a-i pune absență;
- c) Da afară din școală până la sfârșitul zilei, informând părinții.

11. Un tânăr găsește un portofel pe stradă. Ce obligații are în acest caz?

- a) Niciuna, cât timp nu este vorba de un obiect pierdut sau răstăcit în perimetrul școlii;
- b) Dacă actele sunt în interior, trebuie să îl restituie proprietarului în termen de 10 zile;
- c) Trebuie să predea poliției bunul găsit, în maximum 48 de ore.

12. Cu privire la ora de religie, care dintre următoarele afirmații este conformă legii?

- a) Pentru a participa, e nevoie de o cerere scrisă (părintele pentru minor, elevul dacă e major);
- b) Pentru a nu participa, părintele, respectiv elevul trebuie să depună o cerere în acest sens;
- c) Cererea se face în clasa I și nu se poate reveni asupra ei până la terminarea claselor corespunzătoare învățământului obligatoriu.

13. În ce situație un martor minor poate refuza să dea declarații împotriva celui suspectat de comitere a unei tâlhării?

- a) Dacă a fost amenințat de tâlhar și dorește, astfel, să se protejeze;
- b) Dacă suspectul este fratele său;
- c) Nu există vreo astfel de situație: cel chemat ca martor la organele legii trebuie să dea declarații adevărate cu privire la tot ce a văzut sau aflat.

14. O persoană cumpără online un joc video sub formă de cod digital, îl activează și începe să îl folosească, dar după 3 zile spune că nu îi mai place. Poate să îl trimită înapoi?

- a) Nu, produsele digitale nu pot fi returnate odată accesate;
- b) Da, se poate răzgândi în termen de 14 zile, fără nicio explicație, și cere banii înapoi;
- c) Poate cere returnarea banilor numai dacă produsul are un defect tehnic.

15. George este lovit cu pumnul în timpul orei de colegul său, Andrei. Profesorul intervine și incidentul încetează. În timpul pauzei, George îl lovește înapoi pe Andrei cu pumnul. Cine va fi sancționat?

- a) Niciun elev, fiindcă George și-a făcut dreptate singur și conflictul s-a încheiat;
- b) Doar Andrei, fiindcă el a început, pe când George a acționat în legitimă apărare;
- c) Amândoi: Andrei pentru că a început, și George pentru că a continuat agresiunea.

16. Un controlor de bilete te găsește fără abonament în autobuz. În această situație:

- a) Are voie să îți rețină cartea de identitate până la plata amenzii;
- b) Poate solicita actul de identitate pentru notarea datelor și poate chema poliția/poliția locală dacă refuză identificarea;
- c) Are dreptul să te percheziționeze în cazul în care refuzi să i-o înmânezi.

17. Locuitorii din județul Satu-Mare organizează un referendum și votează în majoritate să se unească cu Ungaria. Guvernul României se vede nevoit să semneze un tratat prin care să cedeze acest județ țării vecine. Această înțelegere:

- a) Este valabilă, dar numai dacă Ungaria plătește o sumă de bani stabilită de o comisie de experți neutră;
- b) Este valabilă numai dacă Președintele țării și Parlamentul aprobă tratatul;
- c) Este neconstituțională, deoarece teritoriul României este inalienabil.

18. La intrarea într-un restaurant este afișat anunțul „Ne rezervăm dreptul de a ne selecta clientela”. În baza acestuia, unui cetățean i se refuză accesul pe motiv că este de etnie romă. Această măsură:

- a) Este legală, cât timp restaurantul este privat și patronul a anunțat potențialii clienți asupra condițiilor de acces, prin afișul vizibil;
- b) Încalcă dreptul la identitate culturală al clientului;
- c) Ar putea fi permisă dacă cetățeanul este violent, dar nu poate fi luată pe motiv de etnie, fiind discriminatorie.

19. Unui cetățean român care s-a stabilit în altă țară și a comis fapte grave împotriva țării noastre i se poate retrage cetățenia română obținută prin naștere?

- a) Da, dacă faptele sale sunt considerate trădare;
- b) Nu, cetățenia română nu poate fi retrasă celui care a dobândit-o prin naștere;
- c) Doar dacă statul respectiv îi oferă imediat o altă cetățenie.

20. Un document oficial emis de o primărie din România este scris exclusiv într-o limbă străină. Este valid?

- a) Nu, deoarece limba oficială în România este limba română;
- b) Da, dacă este limba minorității care domiciliază în acea localitate și documentul se adresează doar acelei comunități, care are dreptul de a se exprima în limba maternă;
- c) Da, dacă este o limbă de circulație internațională care se vorbește în UE.

21. Un drept al copilului este reglementat diferit de o lege românească și de un tratat internațional la care România este parte. În acest caz, ce se aplică?

- a) Se aplică legea românească, fiind mai aproape de realitatea locală;
- b) Tratatul internațional are prioritate, cu excepția cazului în care Constituția sau legea internă conține dispoziții mai favorabile;
- c) Se aplică ambele în mod egal.

22. Poliția reține un suspect luni la ora 10:00 dimineța. Până când poate fi acesta ținut în captivitate fără un mandat de arestare de la judecător?

- a) Până marți la ora 10:00 dimineța;
- b) Maxim 30 de zile;
- c) Până la finalizarea interogatoriului.

23. Un tânăr împlinește 18 ani chiar în ziua alegerilor parlamentare. Are el dreptul să voteze?

- a) Nu, trebuie să aibă 18 ani împliniți cu cel puțin o zi înainte;
- b) Da;
- c) Da, dar numai dacă este însoțit de părinți la secția de votare.

24. Statul dorește să construiască o autostradă care trece prin curtea unei persoane. Poate statul să ia acel teren fără voia proprietarului?

- a) Nu, pentru că proprietatea privată trebuie respectată inclusiv de către stat;
- b) Da, numai dacă proprietarul are și alte terenuri în posesie;
- c) Da, numai dacă se face expropriere cu dreptă și prealabilă despăgubire.

25. Cine are obligația de a depune jurământul de credință față de țară?

- a) Cetățenii cărora le sunt încredințate funcții publice și militarii;
- b) Toți cetățenii majori când își încep activitatea ca salariați;
- c) Doar Președintele și Prim-ministrul.

26. Un cetățean refuză să plătească impozitele, susținând că nu îi convine cum sunt cheltuiți banii de către stat. Această atitudine:

- a) Este legală, întrucât plata taxelor este condiționată de calitatea serviciilor publice;
- b) Nu este legală, căci cetățenii au obligația constituțională de a contribui la cheltuielile publice;
- c) Este permisă de lege, cu condiția ca cetățeanul să depună o petiție la ANAF pentru acces la informațiile de interes public.

27. Un grup de deputați propune ca mandatul lor să fie prelungit automat la 10 ani pentru a termina proiectele începute. Acest lucru:

- a) Este permis numai dacă se organizează un referendum prin care populația să aprobe această inițiativă;
- b) Este permis, deoarece mandatul parlamentarilor este de 5 ani, cu posibilitatea unei singure reînnoiri;
- c) Nu este permis, nefiind o situație de război sau catastrofă.

28. Un deputat face o declarație politică de la tribuna Parlamentului care este considerată jignitoare de către un grup de cetățeni. Poate fi acesta dat în judecată pentru opinia sa?

- a) Nu, deoarece parlamentarii au imunitate pentru opiniile politice exprimate în exercițiul mandatului;
- b) Da, căci imunitatea se aplică doar faptelor penale, nu și opiniilor;
- c) Da, dar numai cu acordul președintelui din camera parlamentară unde s-au făcut afirmațiile.

29. Poate Președintele României să fie, în același timp, și membru al unui partid politic?

- a) Da, dacă el a devenit Președinte fiind susținut de un anumit partid politic;
- b) Nu, în timpul mandatului Președintelui nu poate fi membru al unui partid;
- c) Da, dar numai în primul an de mandat.

30. Cine poate sancționa un judecător pentru comiterea unei abateri disciplinare?

- a) Ministrul Justiției;
- b) Consiliul Superior al Magistraturii;
- c) Inspectia Judiciară.

31. O lege este publicată în Monitorul Oficial într-o zi de luni. Dacă în textul ei nu scrie o altă dată, când va putea fi sancționat un cetățean pentru nerespectarea ei?

- a) Imediat după ce a fost votată în Parlament;
- b) La data publicării în Monitorul Oficial și pe internet;
- c) La 3 zile de la data publicării în Monitorul Oficial.

32. În ce condiții se poate schimba forma de guvernământ a României din republică în monarhie?

- a) Numai dacă Parlamentul aprobă o lege în acest sens, iar Președintele României o promulgă;
- b) Nu e posibil, căci forma republicană de guvernământ nu poate face obiectul revizuirii Constituției;
- c) Numai dacă se modifică art. 1 din Constituție care acum prevede că forma de guvernământ este republica.

33. În cazul unui conflict politic major între Guvern și Parlament, cine are rolul constituțional de mediator, conform Constituției?

- a) Președintele României, care veghează la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice;
- b) Curtea de Justiție a Uniunii Europene;
- c) Avocatul Poporului.

34. Care zi a fost instituită drept Ziua Educației Financiare?

- a) 11 Aprilie;
- b) Prima duminică a lunii iulie;
- c) 17 Noiembrie.

35. Pe data de 9 mai sărbătorim:

- a) Ziua Educației Juridice;
- b) Ziua Mamei;
- c) Ziua Europei.

36. Ieri dimineață, când ați deschis aplicația de mobil „Lege-n-Dar”, citatul zilei afișat avea următorul conținut:

- a) „Judecătorul nu este o bucată de lemn sau de piatră, ci un om ca și ceilalți”;
- b) „Nimeni nu poate invoca drept scuză necunoașterea legii”;
- c) „Nimeni nu își poate face singur dreptate. Răzbunarea este interzisă”.

37. În timpul unei pandemii, dreptul la liberă circulație a fost restrâns temporar prin lege dată de Parlament. Acest lucru:

- a) Nu este permis, pentru că drepturile omului sunt absolute și inalienabile;
- b) Este posibil, căci Constituția permite ca exercițiul unor drepturi să poată fi restrâns prin lege dacă este necesar pentru apărarea sănătății publice;
- c) Este permis, fiindcă Parlamentul poate suspenda aplicarea Constituției în astfel de situații.

38. Care dintre principalele autorități publice asigură realizarea politicii interne a țării?

- a) Primarii și consiliile locale;
- b) Guvernul, potrivit programului său de guvernare acceptat de Parlament;
- c) Președintele României, prin decrete.

39. Un medic nu a fost atent în timpul unei operații, încalcă protocoalele de intervenție și, astfel, provoacă decesul unui pacient. Această faptă se numește:

- a) Omor, căci a avut ca rezultat moartea unei ființe omenești;
- b) Ucidere din culpă, deoarece viața a fost luată din neglijență sau nebăgare de seamă, nu cu intenție;
- c) Eutanasiu, deoarece medicul a încercat să elimine suferința pacientului.

40. Care este diferența juridică principală dintre „domiciliu” și „reședință”?

- a) Domiciliul este locuința principală, iar reședința este locuința secundară unde persoana stă mai mult de 15 zile;
- b) Domiciliul este pentru persoanele fizice, iar reședința este exclusiv pentru persoanele juridice;
- c) Reședința se scrie pe fața cărții de identitate, iar domiciliul se aplică prin viza de flotant.

41. Ce trebuie să faci în cazul în care, aflat în trafic la conducerea unui vehicul, ești implicat într-un accident cu victime?

- a) Dacă victima este cea care a generat accidentul, tu nu ai vreo obligație;
- b) Să suni la 112 și până la venirea poliției să muți vehiculul implicat pentru a nu bloca circulația;
- c) Să nu modifici locul accidentului și să acorzi ajutor în limita cunoștințelor tale.

42. Un fost iubit publică pe internet poze intime ale fostei prietene fără acordul ei pentru a se răzbuna. Această faptă:

- a) Este permisă cât timp este majoră și a trimis pozele de bunăvoie;
- b) Nu este permisă de lege, fiind chiar infracțiune;
- c) Fata nu poate obține despăgubiri, căci chiar ea a trimis pozele, dar băiatul va fi pedepsit.

43. Cu privire la materialele pornografice cu minori din mediul online, legea:

- a) Permite accesarea lor sub anonimat doar pentru vizualizare, nu și pentru descărcare;
- b) Interzice, printre altele, să fie accesate;
- c) Pot fi postate numai pe site-urile pentru adulți, numai dacă au un sistem electronic de protecție privind accesul minorilor.

44. Un elev primește nota 7 la o lucrare școlară dată în scris și solicită reevaluarea ei. În urma procesului de reevaluare, cei doi profesori desemnați acordă notele 7,50 și 8. Care va fi nota finală a elevului?

- a) Nota 7,75, deoarece este media rezultată în urma reevaluării obiective;
- b) Nota 7, deoarece diferența dintre nota inițială și cea de la reevaluare este mai mică de un punct;
- c) Nota 8, aplicându-se principiul notei celei mai favorabile elevului.

45. Un elev care a împlinit vârsta de 18 ani dorește să plece din școală în timpul unei pauze pentru a merge la o farmacie. Cum trebuie să procedeze conform regulamentului?

- a) Poate pleca oricând fără nicio formalitate, fiind major și responsabil pentru siguranța sa;
- b) Poate părăsi perimetrul școlii doar informând dirigintele sau directorul, fiindu-i consemnată absența în cazul în care nu mai ajunge la oră;
- c) Nu poate părăsi școala sub nicio formă până la terminarea tuturor orelor din acea zi.

46. La finalul anului școlar, un elev oferă feedback anonim unui profesor. Profesorul recunoaște scrisul elevului și îl cheamă la o discuție privată pentru a-i cere socoteală. Ce garanție a procedurii de feedback este încălcată?

- a) Dreptul la evaluare obiectivă;
- b) Confidențialitatea feedback-ului oferit prin fișe anonime;
- c) Dreptul la libertatea de exprimare.

47. Cine are dreptul să organizeze și să monitorizeze procesul de alegere a reprezentantului elevilor într-o clasă de liceu?

- a) Directorul școlii, în prezența unui reprezentant al Consiliului Județean al Elevilor;
- b) Profesorul diriginte, pentru a asigura ordinea și corectitudinea votului;
- c) Elevii clasei, prin vot secret, implicarea cadrelor didactice fiind interzisă.

48. Un elev este suspendat pentru 3 zile în urma unor fapte de violență repetate. Ce obligație are școala față de acesta pe durata suspendării?

- a) Să îi asigure plata bursei;
- b) Să îi asigure consiliere școlară și activități remediale în timpul orarului obișnuit;
- c) Să îi motiveze toate absențele fără nicio altă condiție suplimentară.

49. Un grup de elevi dorește să publice o revistă a școlii în care critică decizia conducerii privind obligativitatea uniforme școlare. Directorul interzice distribuirea revistei. Este justificată măsura?

- a) Da, deoarece unitatea de învățământ nu are obligația de a publica materialele elevilor;
- b) Da, deoarece critica la adresa conducerii afectează ordinea publică din școală;
- c) Nu, libertatea de exprimare este garantată dacă nu se aduc jigniri, nu conține denigrări sau discriminări la adresa altora.

50. Elevii unei școli doresc să organizeze o reuniune culturală în sala de sport, sâmbăta. Ce condiție regulamentară trebuie îndeplinită?

- a) Este necesară aprobarea consiliului de administrație, la cererea grupului de inițiativă;
- b) Reuniunile elevilor pot avea loc doar în timpul programului școlar obișnuit;
- c) Este necesar doar acordul profesorului de educație fizică care gestionează sala.